Η ελληνική γλώσσα αντιστέκεται (Απόστολος Διαμαντής)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 24 Φεβρουαρίου, 2007

Έναν δύσκολο αγώνα επιβίωσης δίνει η ελληνική γλώσσα. Μέσα στις συνθήκες της παγκοσμιοποίησης, όπου τα αγγλικά τείνουν να κυριαρχήσουν απόλυτα πάνω στις εθνικές γλώσσες, υπάρχουν σήμερα 45.000 φοιτητές σε όλο τον κόσμο που σπουδάζουν ελληνικά, χωρίς να είναι ούτε Ελληνες ούτε ομογενείς.

Σύμφωνα με στοιχεία που συγκέντρωσε η ειδική σύμβουλος του υπουργείου Εξωτερικών Γεωργία Ξανθάκη, και στις πέντε ηπείρους του πλανήτη λειτουργούν σήμερα 334 πανεπιστημιακά τμήματα όπου διδάσκεται άμεσα ή έμμεσα η ελληνική γλώσσα.

Πρόκειται για έδρες νέων ελληνικών, αρχαίων ελληνικών, βυζαντινών σπουδών, ιστορίας, φιλοσοφίας κ.ά. Από τα στοιχεία αυτά, σε συνδυασμό με τους αριθμούς που δίνει η Διεύθυνση Παιδείας Ομογενών του υπουργείου Παιδείας, προκύπτει ότι οι φοιτητές της ελληνικής γλώσσας παγκοσμίως ανέρχονται σε 45.631.

Εκεί όπου ζουν Ελληνες, στις ΗΠΑ, τον Καναδά και την Αυστραλία, τα ελληνικά προστατεύονται αρκετά καλά. Στην Αυστραλία υπάρχουν σήμερα 16 πανεπιστημιακές σχολές και 150 περίπου δημόσια σχολεία τα οποία διδάσκουν τη νεοελληνική γλώσσα και ιστορία, αλλά και τα αρχαία ελληνικά, ενώ στην αμερικανική ήπειρο έχουμε 70 πανεπιστημιακά τμήματα. Τα έξοδα αυτών των σχολών καλύπτονται και από την πολιτεία, κυρίως από τα υπουργεία Παιδείας και Εξωτερικών, ενώ σημαντική είναι η ιδιωτική χρηματοδότηση και η βοήθεια της Εκκλησίας.

Οι προσπάθειες της ομογένειας

Τα νεοελληνικά τμήματα, όμως, απειλούνται. Τα προγράμματα συρρικνώνονται και το προσωπικό απολύεται, εξαιτίας των μεγάλων περικοπών που αποφάσισαν ορισμένες κυβερνήσεις, σε όφελος εφαρμοσμένων επιστημών και κυρίως της πληροφορικής.

Οι νέοι, άλλωστε, φροντίζουν, εξαιτίας της ανεργίας, να εξασφαλίζουν τις λεγόμενες «χρήσιμες» γνώσεις, εις βάρος των ανθρωπιστικών επιστημών. Αλλά οι

ελληνικές παροικίες αντιδρούν και πιέζουν πολιτικά για να διατηρηθούν οι έδρες και με την βοήθεια των αρχιεπισκοπών συγκεντρώνονται χρήματα, ώστε να χρηματοδοτηθούν οι έδρες στα πανεπιστήμια.

Η διατήρηση ζωντανής της ελληνικής γλώσσας αντιμετωπίζεται στην Αυστραλία, τον Καναδά και τις ΗΠΑ με τα «Σαββατιανά» λεγόμενα σχολεία, των κοινοτήτων ή της Εκκλησίας, όπου για 2-3 ώρες εκτός σχολείου μαθαίνουν τα παιδιά της δεύτερης ή της τρίτης γενιάς ελληνικά. Στις ΗΠΑ επιπλέον με τα λεγόμενα «Charters Schools», τα ελληνικά διδάσκονται ως υποχρεωτικό μάθημα.

Τα ελληνικά προσπαθούν να αντέξουν, λοιπόν και είναι συγκινητικό να βλέπεις τμήματα ελληνικών σπουδών στα βάθη της Αφρικής, στο Κιότο της Ιαπωνίας ή στο Ερεβάν!

Μέσα σ' αυτό το δύσκολο περιβάλλον οι ελληνικές κυβερνήσεις τα τελευταία 30 χρόνια έκαναν ό,τι μπορούσαν για να επιδεινώσουν την κατάσταση, κυρίως με την κατάργηση της διδασκαλίας των αρχαίων ελληνικών από το πρωτότυπο στο γυμνάσιο, τη μείωσή τους στο λύκειο και την κατάργηση των κλασικών λυκείων.

Υποχρεωτικά στην... Ιταλία τα ελληνικά

Ετσι εμφανίζεται το παράδοξο φαινόμενο οι ξένοι να ενδιαφέρονται περισσότερο για τον κλασικό ελληνικό πολιτισμό, απ' ό,τι οι έλληνες. Η κ. Ξανθάκη, πρόεδρος της Εταιρείας Ελλήνων Φιλολόγων και καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, μας είπε πως «αυτή τη στιγμή υπάρχουν στην Ιταλία 750 κλασικά λύκεια όπου διδάσκεται η ελληνική γλώσσα και η κλασική ελληνική παιδεία ως υποχρεωτικό μάθημα και αρκετά στη Γαλλία. Στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή γίνεται προσπάθεια επανίδρυσης κλασικών τάξεων».

Αυτή είναι η ζοφερή εκπαιδευτική μας πραγματικότητα. Παρ' όλα αυτά, εμφανίζονται τα τελευταία χρόνια αρκετές προσπάθειες στήριξης της ελληνικής γλώσσας, τόσο με την ενίσχυση της διδασκαλίας των αρχαίων ελληνικών στα γυμνάσια, όσο και με τη δημιουργία σωματείων που σχετίζονται με τη διάδοση των ελληνικών.

Οπως μας πληροφόρησε η κ. Ξανθάκη, εκτός από την Εταιρεία Ελλήνων Φιλολόγων, «...η οποία για δεκαετίες ενισχύει ποικιλοτρόπως με δημοσιεύματα, συνέδρια κ.λπ. την προώθηση της ελληνικής γλώσσας, η "Ελληνική Γλωσσική Κληρονομιά", που ιδρύθηκε πριν από λίγα χρόνια, με πρώτο πρόεδρό της τον Κάρολο Παπούλια και νυν τον ακαδημαϊκό κ. Γρηγόριο Σκαλκέα, αναπτύσσει έντονη δραστηριότητα στην ίδια κατεύθυνση».

Αλλά, και αν ακόμα εμείς έχουμε λησμονήσει τις υποχρεώσεις μας, ίσως κάπου σ'

αυτές τις μακρινές χώρες, στην Ιαπωνία ή στην Κορέα, να βρεθούν καινούριοι φιλέλληνες που θα σηκώσουν για μία ακόμα φορά το δικό μας βάρος.

(Πηγή: "Ελευθεροτυπία" 29/10/2006)